

SVOBODNA SLOVENIJA

VICTOR MARTINEZ 50
Buenos Aires

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual N° 260254

“ESLOVENIA LIBRE”
GLASILO SLOVENCEV V JUŽNI AMERIKI

CORREO
ARGENTINO
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Año (Leto) VII.

Buenos Aires. 6. januarja (enero) 1949

No. (Štev.) 1.

V NOVEM LETU

“Svobodna Slovenija” je pred letom dni začela svoj prvi letnik v Argentini v izredno skromnih razmerah. Nobene skrivnosti ne bomo izdali, če povemo, da niso bili redki oni, ki ji niso pripisovali dolgega življenja. Takrat namreč ni bilo v Argentini niti 150 novodošlih Slovencev. Znano pa je vsem, kako sovražno je bilo razpoloženje staronaseljenih Slovencev do nas. Pri vsem tem pa smo bili še brez denarnih sredstev.

Bili pa so med nami uvidevni možje, ki so uvideli potrebo po listu. Ti naši dobrotniki so razumeli naša prizadevanja in so omogočili začetek izdajanja lista.

Težave z izdajanjem lista so bile vse leto velike. Toda stalne prošnje novodošlih slovenskih beguncev po lastnem glasilu so vsem sodelavcem, tako pri pisanju, kakor upravi “Svobodne Slovenije” dajale vedno nove pobude, da so še nadalje vztrajali pri idealnem delu. Vemo, da bi novodošli Slovenci večkrat radi materialno še bolj podprli list, toda bili so sami v takih začetnih prilikah, da tega niso mogli storiti. Kljub težavam smo vzdržali in zaključil prvi letnik.

Z zadoščenjem gledamo sedaj na preteklo leto. Z veseljem ugotavljamo, da smo skupno zmogli mnogo. In ne samo to. Postavili smo si tudi začetne temelje za razširitev “Svobodne Slovenije”, kar je bila stalna želja naročnikov in prijateljev lista. Vsi sodelavci pri “Svobodni Sloveniji” so že sami čutili potrebo po razširitvi lista. Ko je ta želja slov. protikom, beguncev postala že skoraj splošna, smo se odločili tudi za ta korak in je tako “Svobodna Slovenija” z novim letom postala tednik. S tem smo prevzeli naše še težje odgovornost in še večje finančno breme. Zavedajmo pa se, da bomo zmogli to le s sodelovanjem in pomočjo vseh.

Argentina je naša nova domovina. “Svobodna Slovenija” zato hoče biti v pomoč vsem novodošlim Slovincem pri vživljanju v nove razmere, spoznavanju njene zgodovine in borbe za politično in gospodarsko neodvisnost in pri ustvarjanju temeljev za novo življenje nas vseh.

“Svobodna Slovenija” naj bo pa tudi glasnik vseh tistih Slovencev, ki so se proti komunizmu borili, kakor tudi onih, ki so že dolgo po svetu, pa so spoznali, ali spoznavajo, da je komunizem največje zlo in nasilje nad posameznikom, družino, narodom in človeško družbo sloh.

Argentina je doslej sprejela največ slovenskih protikomunističnih beguncev. Ostali so v večjih ali

Argentina na pragu novega leta

Na Silvestrovo tik pred polnočjo je Argentincem spregovoril po radiu za Novo leto prezident republike, general JUAN PERON. V svojem govoru je med drugim izvajal:

Novo leto se začneja z naslednjo neizbežno izbiro: močni ljudje imajo vero vase, slabi pa se oddaljuje od pozornice dogodkov. Prve preveva vera v zmago, drugi pa se zavijajo v strah. Prav isto čuti narod v svojih trenutkih razvoja. — Na svetu so mladi in stari narodi, narodi, ki ustvarjajo in narodi, ki žive samo še upravno. Mladi narodi so v polnem razmahu svojih sil. Ob koncu prejšnjega stoletja so nekateri misleci hoteli podati smisel človeškemu bivanju na zemlji. Sledili so rodovi zagrenjenec in skeptikov, sovražnikov človeka in človeške družine; toda ti rodovi so se nazadnje umaknili v tiskarne nihilistov in na zbirališča lažnih intelektualcev. Vsi ti so bili zastopniki propadajoče civilizacije. Kajti niti delavec v delavnici, niti kmet na polju ne bosta nikdar razumela teh tokov. Za srečo v življenju zadostuje delavcu delo, veselje do življenja in v obrambi in borbi za svoj dom in za svoje sinove je delavec našel dovolj smisla za ves svoj napor.

Taki so danes Argentinci; argentinski narod ni v taboru črnogledčev. Kadar bo na kocki usoda domovine, bo Argentinec znal narekovati tek zgodovine. Cilji Argentinec niso nikomur v škodo, kajti ničesar drugega ne želimo kot to, da živimo po svoje na dostojen način.

Želeti od novega leta srečo je mogoče nekoliko preveč; toda želeti od drugih narodov, da nam dopuste živeti v delu in zaupanju — to pa je v okviru naših možnosti. V naši ogromni domovini ne sme biti danes nikogar, ki ne bi bil srečen ali pa ne bi imel možnosti biti srečen. Kajti dosegli smo, da je naša domovina gospodarsko svobodna, pravična v socialnem oziru in politično suverena. Vse to

manjših skupinah po vseh delih sveta. Naj bo “Svobodna Slovenija” med vsemi duhovna vez in posredovalka madsebojnega obveščanja.

S temi mislimi in željami stopamo v Novo leto kot tednik. Prepričani smo, da se bodo vsi svobodoljubni Slovenci v Argentini in kjerkoli po svetu so, še tesneje oklenili svojega glasila, ki bo tudi v novem letu ostalo zvesto svojemu geslu:

Svobodi, resnici in pravici.

smo dosegli in mnogo več moramo še doseči.

Sam pa poslušam samo ukaze svojega naroda. Podložen sem samo tem naročilom in zame ni drugega zakona. Želim, da bi narod zagrabil za roko, ki mu jo ponujam, kajti to je roka zanesljivega prijatelja v vseh urah in okoliščinah.

Pred prezidentom je prav tako govorila Argentincem njegova gospa šopraga Maria Eva Duarte de Perón, ki je tudi podčrtala svojo vero v nove uspehe naroda in domovine.

Sveta družina

Kipar: Fr. Ahčin.

KOLEDAR
SVOBODNE SLOVENIJE
je izšel.

Vse naročnike, bralce in prijatelje lista prosimo, da ga čimprej dvignejo v upravi lista na Victor Martinez 50. Po pošti ga pošiljamo samo onim, ki ga naroče.

Koledar Svobodne Slovenije je prva knjiga, ki so jo izdali slov. protikom. begunci. Naj ne bo nikogar, ki je ne bi imel v svoji hiši. Opozorite na koledar tudi svoje znance ali prijatelje, ali ga jim pa pošljite kot svoje novoletno darilo.

V Ljubljani so oktobra meseca začeli popisovati delavce, nameščence in uslužbence z navedbami njihovih plač in davkov. Pravijo, da rabijo te popise zaradi “planskih potreb”.

Gospodarsko stanje v Sloveniji je pod sed. komunistično upravo obupno. Lačni so že na deželi. Kvaliteta blaga je padla nod ničlo.

Falsas acusaciones

“¿Es cierto que los inmigrantes eslovenos somos quinta columna comunista en la Argentina?” Tal era la sugestión de un artículo publicado en “La Antorcha” hace meses atrás, y de esa publicación llegó la misma insinuación también hasta “The Tablet” que es vocero del pensamiento católico.

No hemos replicado al artículo de “LA Antorcha” cuando apareció. Ahora nos vemos obligados de poner los puntos a los pies, porque la acusación generalizada pone a todos los eslavos al mismo nivel, dando origen a la opinión de que todos los eslavos somos comunistas o simpatizantes del comunismo si no ya la quinta columna de espías comunistas, organizada en la “Unión Eslava”.

Los eslovenos también formamos parte de la gran raza eslava. Lógicamente nos toca también a nosotros lo que va dirigido a los inmigrantes eslavos.

Al arremeter el articulista contra los eslavos, tendría que poner distinciones. Parece como si tomaría por blanco a los que están llegando”, sin embargo aparecen de golpe “800.000 eslavos radicados en el País y 39 organizaciones yugoslavas que les reúnen en el trabajo a favor del comunismo”.

Aquí es, donde hay que poner distinciones claras. En la República hay unos 25.000 eslovenos inmigrantes antiguos, de los cuales apenas 10% figuran en las organizaciones, de las cuales (7 en total) dos son anticomunistas, una logró sustraerse a la trampa tendida, dos han caído en la trampa y hacen esfuerzos para salvarse y sólo dos organizaciones tienen la comisión directiva que sirve esponsaneamente a las ordenes comunistas.

De modo que ni siquiera los inmigrantes eslovenos antiguos pueden ser generalizados como comunistas. Las mentiras comunistas, el abuso del patriotismo eslavo, la opinión pública en general, reproducida en todos los diarios durante la guerra y mucho tiempo después, tuvieron por efecto la impresión de que el eslavo es comunista...

Para hacer justicia hay que conocer esa gente y para nosotros mismos será hecho un gran favor cuando se elimine a todos aquellos que lo merecen.

Pero enfrente de los 25.000 eslovenos antiguos inmigrantes hay ya 4.700 eslovenos inmigrantes que somos refugiados anticomunistas, venidos en el trascurso de los últimos 18 meses.

Tildarnos a nosotros de comu-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Nadaljevanje s 1. strani)

nismo es una injusticia estúpida o criminal. Hace seis años que nos hemos levantado contra el comunismo, cuyo satanismo y bestialidad sentimos tan crudamente en nuestro propio cuerpo. Para salvar nuestra patria y nuestro pueblo de la bestia roja, para preservar nuestra juventud de la corrupción, para conservar nuestra fé católica y la dignidad humana lo hemos arriesgado todo, hemos perdido todo y muchos con las familias destrozadas, con los mas queridos masacrados, despojados de todo y desamparados hallamos en la Argentina nuestra segunda patria gracias a la gran comprensión de los gobernantes. ¿Como no ha de dolernos una acusación de ser "quinta columna comunista". Justo por no querer ser comunistas y para convencer a los demás de lo inhumano, bestial y diabólico que es el comunismo, estamos aquí, por cierto los más indicados y preparados para combatirlo y ¡se nos acusa de ser solapados comunistas!

Todos los eslovenos inmigrantes de la última época somos anticomunistas y tenemos una sola organización que es "La Sociedad Eslovena" y tenemos también nuestro periódico "La Eslovenia Libre". Nuestro programa es la lucha sin tregua contra el comunismo. Nuestro empeño es disipar entre nuestros hermanos las mentiras los horrores e ilusiones que sembró el comunismo entre ellos. Pero nuestro esfuerzo va más lejos todavía: brindar elementos necesarios también a lo auténticamente argentino, a lo criollo, para preservar esa buena gente del veneno comunista que tan avidamente ingiere quien no está prevenido con tiempo.

No hemos venido para engrosar las líneas del comunismo entre los eslavos, sino para dispresarla y para reforzar las fuerzas argentinas anticomunistas. Nosotros sabemos que es el comunismo. Conocemos sus tácticas, mentiras, tretas y mañas, por eso hemos dispuestos a colaborar en esta batalla con todo fervor, prudencia y experiencia.

Al periódico "La Antorcha", por otro lado pedimos, que se rectifique.

Esperamos, que nos encontraremos en el mismo frente en la lucha contra el comunismo y nos ayudaremos reciproco.

VSEM SLOVENSKIM PROTIKOMUNISTIČNIM BEGUNCEM V CANADI

Vse naročnike, bralce in prijatelje "Svobodne Slovenije" v Canadi obveščamo, da je s. 1. januarjem 1949 začelo poslovati v Canadi zastopstvo "Svobodne Slovenije". Ima ga g. Žumer Franc. Vse Slovence v Canadi, ki se žele naročiti na naš list ali zanj plačati naročnino, prosimo, da to store v naši kanadski podružnici. Njen naslov je: "Svobodna Slovenija" (Franc S. Žumer), 113 Nassau Street, Toronto, Ontario.

V podružnici boste lahko dobili tudi Koledar Svobodne Slovenije.

Vse slov. protikom. begunce v Canadi prosimo, da nam ostanejo zvesti tudi v bodoče in pridobe tedniku še več naročnikov.

Božični nagovori in poslanice

Kakor vsako leto, tako je tudi za božične praznike v letu 1948 govoril vsemu katoliškemu svetu sv. oče PIJ XII. Na dan pred božičem je sv. oče sprejel v konzistorijalni dvorani v Vatikanu kardinalski kolegij in je ob tej priliki prebral poslanico katoliškemu svetu. Ta poslanica se deli v dva dela in sicer nosi prvi del naslov "Sila življenja" in drugi del "Katoliški kristjan v modernem svetu, ki ga pretresajo strasti". Sv. oče je v štirih točkah pojasnil temelje in značaj pravega krščanskega stremljenja za mir, zelo zaskrbljeno je govoril o miru in svetovnem položaju in pozval vse katoličane, da naj proučujejo sedanji mednarodni položaj. Povdaril je: "Mi moramo priznati, da se je to leto 1948, ki je bilo ob začetku tako bogato na nadah, sedaj ob svojem zaključku na svoji poti k srečnim rešitvam v odločilni dobi globinam prepada približalo".

Isti dan je po radiu razširil svojo poslanico prezident USA Truman. V njej obljublja, da bo nadaljeval svoje napore za ohranitev miru in je pozval ves svet, da naj ga pri teh naporih podpira.

SKROMNA BILANCA

Pri komunistih se vedno odloča in ureja po učbenikih, ki so jih napisali Marx, Engels, Ljening in Stalin. Vsi načrti in vsa predvidevanja se napovedujejo po zakonih marksistične dialektike. In pred enim letom so komunisti imeli kaj pisan program takih sigurnih napovedi za leto 1948; toda če ob koncu leta 1948 pogledamo, kako so se te marksistične napovedi in načrti uresničili, tedaj vidimo, da je njih uspeh zelo skromen in se je ponovno pokazalo, da zakoni marksističnega nauka tudi na polju mednarodne politike ne drže.

Ena velikih resnic, ki se je širila iz Moskve je med drugim bila tudi ta, da bo letos pri predsedniških volitvah levičarski kandidat v USA Henry Wallace odzvel demokratski stranki toliko glasov, da bo izvoljen Dewey. Republikanci bi nato v štirih letih svoje vlade pognali ameriško gospodarstvo v tolik zagon, da bi temu nujno sledila gospodarska kriza; temu bi sledili nato okrog leta 1952 tolikšni socialni pretresi v USA, da bi bil tedaj izvoljen za predsednika Henry Wallace; pod njim bi ameriška zunanja politika popolnoma podlegla uplivom Moskve.

Izvoljen je bil Truman in znakov gospodarske krize v USA še dolgo ne bo.

Kominform so na ukaz iz Kremlja ustanovili zlasti zato, da bi preprečili izvedbo Marshallovega načrta o pomoči Evropi; organizirane so bile stavke zlasti v Italiji in Franciji. Toda boj kominforma proti temu načrtu je propadel; stavke v Italiji in v Franciji niso uspele; pri volitvah v Italiji ni zmagal komunizem in ko se je sredi poletja videlo, da je prišla borba kominforma na spolzka tla, so uprizorili komedijo s Titom in ga izključili iz svoje sredine. Vsaj

Znova je podaril, da dela samo za mir. Zato ni dneva, ki bi bil bolj primeren za tako misel o miru, kakor pa je ravno božični praznik. Ameriški narod je sedaj star nekaj nad 150 let, krščanstvo pa je staro več ko 18 stoletij in bo kljubovalo vsem napadom še nadaljnja stoletja. Krščanstvo bi bilo ravno danes najlepše upanje na mir v svetu, če bi se vsi narodi odločili spoštovati temeljni nauk krščanstva, ki pravi, da so vsi ljudje bratje.

Narodom angleškega imperija je na božični dan govoril angleški kralj Jurij VI. Uvodoma je omenil vse srečne dogodke, ki so spremljali življenje kraljevske družine (poroka prestolonaslednice, srebrna poroka kraljevske dvojice in rojstvo bodočega prestolonaslednika), nato pa je obžaloval, da je njegovo osebno zdravje tako šibko, da drugo leto ne bo mogel obiskati Avstralije in Nove Zelandije. Vsem narodom imperija je želel miren razvoj v novem letu, vsem pa mnogo tako lepih dogodkov v njihovih družinah, kakor so spremljali njegovo kraljevsko družino.

na zunaj je bil to neuspeh kominforma in to v času, ko bi bilo treba objaviti prve zmage v boju proti Marshallovemu načrtu.

Neuspela blokada Berlina je še en dokaz o tem, kako pogosto se v Moskvi motijo, kadar presojujejo odporno silo zahodnih zaveznikov in sposobnost demokratskega sveta v organizaciji odpora proti komunizmu. Zahodni zavezniki iz Berlina niso odšli in zahodna Nemčija se danes silno hitro obnavlja, dočim doživlja komunizem v vzhodni zoni vsak dan nove udarce (beg vodilnih nemških politikov iz vzhoda na zahod, neuspeh uvajanja kolektivizacije v vzhodni Nemčiji).

Presenečenje je bil samo komunistični uspeh v češkoslovaški, ko je Beneš tako hitro klonil pred ukazi iz Moskve. Toda tudi ta delni uspeh komunistov dokazuje končno le to, da je Moskva izvedla ta korak le iz vojaških in obrambnih razlogov. ČSR je bila vključena v sovjetski varnostni pas in je tedaj bolj obramba in ne ofenzivna točka v komunistični fronti.

Proti koncu leta pa se je razplamtela ofenziva komunizma na Kitajskem. Prvi uspehi so bili zelo veliki, toda še daleč ne odločilni. Sovjeti hočejo iz Koreje napraviti svojo satelitsko državo, kakor so to napravili iz Zunanje Mongolije, dvomljivo je, da bi iz cele Kitajske mogli napraviti isto. — Toda tudi tu bo končni zaključek le delno zadovoljiv; nikjer niso Amerikanci tako občutljivi kakor v Pacifiku. Ameriška fronta v Evropi se vedno bolj utrjuje in sovjetska navzočnost ob pacifiški obali od Vladivostoka do Kantona ali pa celo do Saigona bo slej ko prej dvignila ameriško obrambno organizacijo na vsem pacifiškem področju.

Mednarodna kronika

Nizozemska je ob božiču začela z obsežnimi vojaškimi ukrepi proti Indonezijski republiki. Nizozemske padalske čete so nenadoma zasedle prestolnico republike Batavio in zajele celo republikansko vlado in predsednika republike. Varnostni svet je seveda takoj začel s svojo posredovalno vlogo in je zlasti sovjetski zastopnik Malik zahteval ostre ukrepe proti Nizozemski. — Nizozemska vlada je zatrjevala, da je vsa vojaška akcija čisto navadno policijsko dejanje. — Boji še trajajo in nizozemske čete niso skoraj nikjer naletele na večji odpor. — V svetu UNO je zlasti Francija podpirala nizozemsko stališče. — Komunistična ofenziva na Kitajskem narekuje i Franciji i Nizozemski, da utrdita svoje postojanke pred rožnim prodiranjem komunizma v vsej Aziji.

Veliko veselje je ob božiču zavladovalo v Avstriji, ko je bilo objavljeno, da so Rusi pristali na to, da se dne 7. februarja snide konferenca štirih velesil, da sestavi pogodbo za Avstrijo. Na Dunaju menijo, da bodo Rusi vendarle dopustili pogodbo, ki bo Avstrijo osamosvojila.

Židovski oddelki so v pokrajini Negev v Palestini uspešno napadli egiptovske čete in jih potisnili na egiptovsko mejo. Ponekod so celo prekoračili mejo Egipta in vdrli na sovražno ozemlje. — V Kairu je bil ubit predsednik vlade Nokraši paša in sicer je streljal nanj dijak, preoblečen v policijskega častnika; dijak je pripadal nacionalistični struji in je izjavil, da je ubil predsednika vlade, ker da je bil preveč počasen v boju proti Židom v Palestini.

Komunistične čete na Kitajskem prodirajo naprej in sicer v smeri proti Tientsinu in Pekinga. Nacionalistična vlada generala Čangkajška še ni mogla zbrati zadostnih sil, da bi komunistično prodiranje ustavila.

Porurje je dobilo svoj poseben statut; nanj je pristala tudi Francija. Sovjetska Rusija je iz kontrole Porurja izključena. — Toda nemške politične stranke v zahodni Nemčiji odklanjajo ta načrt in menijo, da je neizvedljiv.

Predsednik Truman je govoril v Kansas City in je omenil, da je obveščen, da so v sovjetski vladi ljudje, ki žele sporazum z zahodnimi velesilami. Dalje je omenil, da zagovarja Rusija moralo, ki ni morala in da v sovjetski politiki dana beseda nič ne velja; s sovjeti je bilo sklenjenih več pogodb in dogovorov, pa se jih niso držali. Če bi ruski narod imel kaj besede v vladi, tedaj bi bili ti dogovori izpolnjeni.

Madžarske komunistične oblasti so v Budimpešti aretirale primasa Madžarske, kardinala Mindszentyja in kmalu nato objavile, da je aretirani kardinal vse obtožbe "priznal". Obenem z njim je bilo aretiranih 10 vodilnih osebnosti madžarske katoliške cerkve. — Ta aretacija je po vsem svetu izzvala ogorčene odmeve in zlasti so to dejanje obsojale državne in cerkvene oblasti v USA. — V Vatikanu so takoj nato objavili, da so bile izobčene vse osebe, ki so bile udeležene pri aretaciji, tako zlasti predsednik vlade in vsi ministri ter šef policije v Budimpešti.

Preganjanje katoliške cerkve na Madžarskem grozi zavzeti širši obseg. Kakor poročajo listi so madžarske oblasti pozvale štiri škofe in nadškofa, da naj "odstopijo", ker da so osumljeni sodelovanja s priprtim kardinalom Mindszentyjem. — Prav tako poročajo, da komunistične oblasti na veliko zapirajo duhovnike in menihe po vsem Madžarskem.

Novice iz Slovenije

Umrli so: Janez Završan, mestni pis. ravnatelj v p. in nestor slovenskih pevcev, Lojze Veber, šolski upravitelj na Rudniku in rez. kapetan, Bernard Polak, železomašnik križevniškega reda (96 let star), ing. Josip Rustja, gozdni ravnatelj v p., Adolf Jesih, šolski upravitelj v Trbovljah, Viktor Šega, zlatomašnik in biv. veroučitelj v gluhonemnici, Mirko Deteček iz Celja, Anton Bucik, trgovec s sadjem, Valentin Sedej, biv. gostilničar pri Sv. Joštu nad Kranjem, Friderik Širca (90 let star), skladatelj v Žalcu. Nenadoma pa je umrl Franc Berdon, miličnik, uslužben na postaji Ptujška gora.

Ali veste — da sta bila dva izseljenca, ki sta se vrnila iz Argentine, doma obsojena: eden na pet let robije — prisilnega dela, drugi pa na tri leta. Ali veste da to sporoča svojim bralcem — komunistični Glas!?

V Ljubljani ni tobaka. Že nekaj tednov obešajo vse trafike v Ljubljani že ob osmih zjutraj tablice z napisom: Današnja količina tobaka prodana. Sicer pa tako dobiš samo cigarete Drava, kadar jih trafike pač kaj imajo.

Nova uredba. "Zaradi špekulacije in navijanja cen žitu in žitnim izdelkom" so v Titovi Jugoslaviji izdali uredbo, ki prepoveduje vsak promet z žitom in žitnimi izdelki, ako pošiljatev ni namenjena na državni žitni zavod. V ročni prtljagi je dovoljeno jemati s seboj samo toliko teh izdelkov, kolikor to dovoljuje prometni predpisi.

Vrh Rožnika so preimenovali v Cankarjev vrh.

Blizu Celja so kmetje člani rekvizijske komisije za prevzem prešičev pometa v gnojnično jamo.

Mariborskega škofa Tomažiča je zadela kap. Njegovo zdravstveno stanje je težko ter se verniki boje za njegovo življenje.

Titovski ministri komunistične "enakopravnosti" ne poznajo. V Trstu ali pa

v Švici si kupujejo avtomobile po 4—6 milijonov lir.

V Ljubljani je bilo nedavno zasedanje plenuma odbora OF. Kom. notr. min. in šef OZNA-e za Slovenijo Boris Kraigher je v svojem govoru ostro napadal "reakcijo" češ, da je v zadnjem času dvignila glavo in je s podvojeno silo začela širiti svojo "vojnohujskaško miselnost".

Titovska kom. uprava je na celi črti odpovedala tudi v železniskem prometu. V septembru je bil namreč načrt prevozov izpolnjen le 81 odstotno. Predvidene kazni zaradi za ostalih razdelitev vagonov, zaradi zakasnelih naložitev, stojnin, sprememb pri namembnih postajah itd. so znašale v juliju t. l. 1.028.000 dinarjev. V avgustu so narasle te kazni na čez 3 milijone, v septembru pa so dosegle že višino 4.093.000 dinarjev. Pač, najboljši znak popolnega nerada v gospodarstvu in upravi, ki je v sedanji titovski kom. "ljudski državi"!

Izšla je naredba zvezne vlade, ki določa poverjeništvu, katera mora imeti okrajni ali mestni odbor. Težišče nove uredbe je v imenovanju kontrolnih komisij, ki predstavljajo nekak politični komisariat, kontrolo partije pri upravnih organih.

Sotler Mariji iz okolice Šoštanja so titovci zaplenili vse premoženje, ker se je javno izrazila proti sedanji komunistični ureditvi države. Sodišče jo je tudi obsodilo na 13 mesecev zopora.

V Ljubljani so zaprli dr. Pirjevca, že prej pa Frana Albrehta ter literata ing. Zupana. Aretirali so tudi ing. Gustinčiča in Dušana Kermavnerja.

"Putnik" organizira nedeljske izlete iz Trsta v Slovenijo. Izletniki se pa pritožujejo, da po gostilnah in hotelih ne dobe ne hrane ne pijače.

V Beogradu so objavili, da je odpravljena carina na vsa živila, ki prihajajo v zavrtkih iz inozemstva.

KAJ JE NOVEGA V ARGENTINI

Za božične praznike je socialna ustanova, ki ji načeluje soproga prezidenta republike, ga. Maria Eva Duarte de Peron, razdelila med revnejše prebivalstvo nad en milijon zavojev, v katerem sta bila "pan dulce" in steklenica "sindre". Zavoje so delili ob vratih poštnih uradov, kjer so stale dolge vrste na ti-sočev, ki so čakali na svoj zavoj.

Pekovska stavka v prestolnici in nato v celi državi je grozila odtegniti ljudem potrebne slaščice in drugo pecivo za praznike. Toda stavka se je tik pred prazniki končala in tako so bile izložbe trgovin s pecivom in slaščicami zopet založene z gorami teh izdelkov. — Ena skupina stavkujočih pekov pa se je pripravljala na nasilno obračunavanje za dosego svojih ciljev in je policija odkrila v Morenu v nekem poslopju večje količine orožja in eksplozivnih sredstev, vse last nekaterih preradikalno usmerjenih pekov.

Velika nesreča se je v nedeljo pred božičem pripetila na cesti, ki vodi iz prestolnice v San Isidro. Skupina izletnikov se je peljala s kamionom, ki ni imel zavor v redu. Ko je pri San Isidro vozilo zavozilo po hribu navzdol proti železniški progi, vozač vozila pred zaprtimi železniškimi zatvornicami ni mogel ustaviti in je kamion zavozil naravnost pred prihajajoči vlak; takoj je bilo ubitih 40 oseb, tri pa so pozneje umrle v bolnišnici. To je ena največjih prometnih nesreč, kar jih pomni zgodovina Argentine.

Združenje katoliških gospodarstvenikov v Argentini je sklenilo sestaviti svoje pripombe in predloge k nameravani spremembi argentinske ustave.

Velik požar je po božičnih praznikih izbruhnil v delavskem delu predmestja

Ustanovitev novih ministrstev. V Beogradu so ustanovili tri nova ministrstva in sicer: za železnice, za promet (letalski in rečni) in za znanost ter kulturo.

Boca. Zgorele so tri hiše in so pri požaru izgubile življenje tri osebe, pet pa jih je bilo hudo opečenih. Nad sto stanovalcev je ostalo brez strehe. — V predmestju Quilmes pa je zgorela velika tovarna in presega škoda dva milijona pesov.

Železniške proge imajo od 1. januarja naprej nova imena. Ker se na pisnih in poštnih pošiljkah mora navesti poleg namembnega kraja tudi proga, ki vodi do tistega kraja, navajamo imena, kakor veljajo odslej po uredbi tajništva za promet: F. C. C. A. nosi poslej ime Ferrocarril Nacional Bartolome Mitre, kratko F. N. B. M.; F. C. O. nosi ime po Sarmientu in bo okrajšava za Ferrocarril Nacional Domingo Faustino Sarmiento tale: F. N. D. F. S.; bivši F. C. P., ki vozi proti Pacifiku, bo imel ime po San Martinu in se bo zato kratica glasila F. N. G. S. M. (Ferrocarril Nacional General San Martin); Ferrocarril del Estado, to F. E. bo nosil ime po generalu Belgranu in bo zato kratica F. N. G. B.; F. C. S., to je Ferrocarril del Sur pa dobi ime Ferrocarril Nacional General Roca, kratko F. N. G. R.

IRO urad v Buenos Airesu. Mednarodna begunska organizacija IRO je odprla svojo pisarno v Bs. Airesu v ulici Guido 2499, na vogalu ulice Anchorena. Uradne ure so od pol 11 dop. do 12 ure vsak dan od ponedeljka do petka.

Vse naročnike Svobodne Slovenije, ki so še v zaostanku s plačilom naročnine za leto 1948, prosimo, da jo čimprej poravnajo, ter nam obenem nakažejo naročnino ali vsaj del naročnine za leto 1949. Na ta način si bodo zagotovili redno dostavljanje lista. Prosimo Vas tudi, da nam sproti javljate vsako spremembo naslova. Sporočite nam prav tako naslove svojih znancev in prijateljev, da jim bomo lahko začeli dostavljati list.

Miklavž Trpotec:

KJE SO TRIJE KRALJI?

(Legenda)

Tisto noč so se Trije Kralji zbudili, ker je bilo leto že mimo, kar so poslednjič počastili Mater in Dete. Visok glas jih je poklical iz sna, dvignili so se, si pomeli stare, brljave oči in se začudeno ogledovali okrog. S počasnimi, slovesnimi kretnjami so si natikali krone, ki sta jih že načenjali vlaga in čas. Drug v drugega so se zagledali s strogim, kraljevskim pogledom. A so koj uvideli, da je še vse tako, kot mora biti in kot Trem Kraljem gre. Prikimali so si prijazno in odločeni so bili, da se odpravijo. Dvignili so darove predse, se uvrstili, kot so imeli navado že izdavnica, in stopili iz hiše.

"Za zvezdo pogledjmo, da poti ne zgrešimo!" je zaklical Boltežar.

Gašpar pa se je počehljajal po dolgi, matjaževski bradi in se stino obrnil do Melhiorja, ki je stal v sredi:

„Tak, če že mora biti, jo pa ti poišči, Melhar, ki te je puščava dala. Mlajše oči imaš, kot midva, in v zvezdah si bolj doma!"

Melhior je dolgo meril širni nočni svod. Mirijade zvezd so sijale

na njem, svetle in migljajoče na vse štiri strani, a tiste, ki so jo iskale njegove kraljevske oči, ni našel. Pomel si je veke, ker se je zbal, da mu je morda zadnje leto že vid opešal. Spet se je zagledal v nebo, a spet ni našel sijajne, zlate repatice, ki jim je prav dotih dni skozi sto in sto let vselej enako svetla, kot plamenica kazala k Detetu. Prestrašen se je odmaknil in skoraj bi zadel ob Boltežarja, ki je stal za njim.

"Kaj pa je?" se je ta globoko začudil, da se je še Gašpar tam spredaj obrnil in pogledal v zmeden Melhiorjev obraz. "Kaj pa je? Si vid izgubil, ali kaj?"

Melhior pa je dahnil vanju kot iz groba: "Ni je! Iskal sem jo. Iskal po vsem širnem nebu, pa je ni in ni!"

"Morda pa smo se letos prezgodaj zbudili in še ni vzšla!" je ugibal Boltežar.

"Kaj prezgodaj!" ga je strogo presekala Gašpar. "Saj nas je angel poklical, kot leto osorej!"

Bolj so ugibali, t-že jim je bilo umeti, kako da zvezde ni. Pa so Melhiorju spet ušle oči k nebu.

bolj kar tako kot z namenom.

"Glejte!" je zaklical in kar sapo mu je zaprlo. Kajti to, kar je zdaj zagledal, je bilo čudno zares. Od tamnega vzhoda sem se je po nebu plazila velika, kot kri rdeča zvezda, tako prihuljeno in pošastno, da so se ji druge, zlate in sončne, odmikale na daleč vstran.

Zdaj sta tudi Gašpar in Boltežar ugledala čudno zvezdo. Strmela sta in nista spravila besede iz ust. Slednjič pa se je Boltežar le strelnil in zinil:

"Čudna je ta zvezda letos. Take še ni bilo. Rdeča in krvava je, na pet rogljičev rezana, da nikoli tako!"

Gašpar pa, ki je bil bržčas najmodrejši, je umel in zaklical:

"Je že kaj vmes prišlo, da ni tiste, ki smo je bili vajeni! Pa to ne de. Samo da bo pot kazala. Kar pojdim!"

In Trije Kralji so se z dolgim, slovesnim korakom namerili v svet, za čudno zvezdo...

Hodili so dolgo, dolgo. Skoz čudne dežele jih je vodila rdeča peterka na nebu. Puste in mrtve so bile; kjer pa je bilo kaj živega, je jokalo in ihtelo. In so videli Trije Kralji, dobri možje, da so solze kot velike, krvave kaplje... Težko jim je bilo pri srcu in vso pot ni so izgovorili besede.

Slednjič so zadehli na mejo He-

rodoževega kraljestva. Robati biriči z brzostrelkami so jim zastavili pot.

"Odkod in kam?" so se zarežali vanje.

"Do novorojenega Kralja!" so odgovorili, kot so bili že leta in leta vajeni odgovarjati. Pa so začudeni spoznali, da imajo Herodeževi biriči prav takšno zvezdo na čelu, kakršna je bila, ki jim je kazala pot.

"Nobenega kralja ni pri nas!" so se ujezili biriči. Pri nas vlada Ljudstvo, ki ga vodi Herodež. Pojdite, odkoder ste prišli!"

"Pa nas pred vašega Herodeža peljite!" so brunno odvrnili Trije Kralji. "Tam se pomenimo, kako in kaj je pri vas!"

Vdali so se biriči in jih vedli pred Herodeža. Ta pa jih je pozdravil s pestjo, oblastno in prevzetno. In spet so se Trije Kralji začudili. Gašpar je koj ugenil, da je starega Herodeža v tem letu bržčas pobrala smrt, ali pa ga je novi nagna! Ne da bi mu povedali namen svoje poti, je Herodež kar sam začel:

"Že vem: novorojenega Kralja iščete! V moji deželi ga ni. Iščite ga drugod!" Jezno je dvignil pest in brž dodal: "Povejte pa vsem, ki še vanj verujejo, da jih bodo moji biriči našli. Takrat bo tekla Nadaljevanje na 4. strani.

Slovinci v Argentini

Bs. Aires, 4. januarja 1949.
SVOBODNA SLOVENIJA
 izhaja kot tednik vsak četrtek, enkrat
 na mesec pa s prilogo
 "DELO IN SVET".

Uredništvo in uprava je na
 Victor Martinez 50, Buenos Aires.
 Naročnina: Pri plačilu naročnine za
 celo leto 25 pesov. Pri plačevanju na-
 ročnine v obrokih pa za pol leta 15 pe-
 sov, za četrto leta 8 pesov. Posamezna
 številka 0.50 pesa.

BOŽIČ IN NOVO LETO SLOV. BE- GUNCEV V BS. AIRESU

Slovenski protikomunistični begunci so letos prvič po dolgih letih begunstva, polnih najrazličnejših poniževanj in krivic, zopet lahko praznovali božične praznike in novo leto kot svobodni ljudje v svoji novi domovini. V božično razpoloženje se je bilo sicer težko živjeti ob največji vročini, toda Božič je bil in Slovinci so imeli v Bs. Airesu tudi svojo polnočnico v spodnji cerkvi sv. Roze. Imel jo je č. g. Hladnik, ki je imel ob tej priliki lep božični nagovor, namenjen tako staro kakor tudi novonastavljenim Slovincem. Vseh je bilo okoli 1000. Na sveti dan je imela tuk. radijska družba El Mundo božično oddajo. Najprej so predvajali božično igro, nato so pa pevski zbori številnih narodnostnih skupin, ki živijo v Argentini odpele po dve božični pesmi v svojem jeziku. Mešani zbor slov. protikom. beguncev je zapel pesmi "Raduj se človek" in "Noč božična". — Skupnega silvestrovanja ni bilo. Novo leto so slovenski protikom. begunci pričakovali

Nadaljevanje s 3. strani)
 kri, kot onikrat v Betlehemu, kajti Ljudstvo tako hoče..."

In jih je odpustil.
 Trije Kralji so odšli potrti. Ogleдали so se za krvavo zvezdo, ki je obvisela nad Herodeževo hišo in se ni premaknila več. Trudni in betežni so se tedaj sami napotili iskat Mater in Dete.

Vse hiše so pretaknili, našli so mnoge, premnoge teh, ki v Dete verujejo, a Deteta samega niso našli. Na smrt trudni so bili in niso več vedeli, kaj naj počno. Pozno pod noč so sedli na kamen ob cesti in se zastrmeli v krvavo, rdečo zvezdo, ki je še vedno grozeče plamenela nad Herodeževino.

Tedaj pa je pristopil angel božji k njim:

"Ne žalujte", jim je dejal. "Pojdite z menoj in našli boste Mater in Dete!"

Šli so tedaj za njim in sredi zimske noči prišli globoko v gozd. V gozdu pa je bilo svetlo kot podnevi in sneg se je lesketal kot dragulji. Dvanajst tisoč moških otrok, ki jih je dal Herodež pomoriti, ker so pričali za Dete, je klečalo tam in božjemu Otroku, ki je sedelo Materi v naročju in jih blagoslovilo, prepevalo hvalnice...

Upognila so se kolena Trem Kraljem. S čelom so se dotaknili snežne preproge, položili so svoje darove pred Dete in solze sreče so bile v njih očeh.

In so sklenili, da se ne vrnejo več, marveč da ostanejo s svetimi ob Detetu in ga varujejo pred Herodežem.

Tako tedaj čakajo, da mini Herodež in da vzide v tisti deželi prava Zvezda, ki jih bo povedla domov, kakar bo naklonilo Dete, kot verujemo...

v posameznih družbah pri svojih prijateljih in znanih.

Prihod novih Slovencev. 27. dec. 48, ameriška vojaška prevozna ladja "Bundy" 73; 28. decembra 48 "Kerguehen" 2; 30. decembra 48 "Florida" 15. Večji transport je napovedan z ladjo "Sturgis", ki bo prispela v Bs. Aires 16. t. m.

OSEBNE NOVICE

Najmlajši Slovinci v Argentini. V družini Silva in Polde Lipovšek so dobili sinčka, ki je pri krstu dobil očetovo ime. Družini begunca Slavko Raka se je pravtako rodil sinček Aleksander. Sinčka je pred dnevi dobil tudi g. Gregor Zidar, ugledni tuk. slov. naseljenc. Vsem naše čestitke.

Poroki. G. Šifrer Vilibald in gđc. Marija Lczar sta se poročila v cerkvi sv. Roze na Pascu 431. V sv. zakon sta stopila tudi g. Česnik Jakob in gđc. Slavec Marija. Čestitamo.

Umrli sta: Pri Sv. Petru na Krasu je 27. novembra 1948 umrla v starosti 85 let ga Frančiška Blaznik, roj. Urbančič. Za njo žaluje 7 sinov in hčera, med njimi v Bs. Airesu g. Vladimir-Edvard Blaznik, znani prijatelj in dobrotnik novodošlih Slovencev. — V Trstu je na 5. novembra lanskega leta preminula ga Roza Špeh, mati g. Janeza Špeha, vnetega delavca v igralski družini "Narte Velikonja". Težko prizadetim sinovoma umrlih mater naše iskreno sožalje.

Igralska družina "Narte Velikonja" sporoča: Vsem koroškimi beguncem! "Igralska družina Narte Velikonja" pri "Društvu Slovencev" v Bs. Airesu vabi vse člane in članice biv. gledaliških odrov po slovenskih taboriščih na Koroškem, da se včlanijo v njen krog. Namen tega včlanjenja je, da povežemo vse slovenske gledališke moči v begunstvu in tako slov. domovini v tujini ohranjamo lepoto materine besede, dvigamo našo protikomunistično miselnost, zbiramo in družimo vse slovenske begunce in doprinašamo svoj plemeniti obolus k slovenski kulturni tvornosti v tujini. Včlanite se lahko v pisarni "Društva Slovencev" na Victor Martinez 50, med uradnimi urami, s tem, da izpolnite posebne pristopnice, ki so tam vsa-

SLOVENC I P O S V E T U

IRSKA

Vsem Slovincem v daljni Argentini srečen Božič in Novo leto želi iz Irske Vaš sobegunec — Flajs Martin.

ŠPANIJA

Barcelona, 15. dec. 1948.

Iskrena hvala za pošiljanje Svobodne Slovenije. Prosim Vas, da nam jo pošiljate tudi v novem letu. Vam in vsem protikomunističnim Slovincem v Argentini želimo, da bi v božičnih praznikih živo občutili in doživeli angelski pozdrav: Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so blage volje! Blagoslovljeno bodi novo leto 1949. — Slov. akademiki v Španiji.

Zaragoza, 13. dec. 1948.

Večkrat se spominjamo vseh begun-

komur na razpolago.

Igralska družina Narte Velikonja pripravlja za konec meseca januarja kot svojo prvo večjo predstavo uprizoritev izvirne slovenske drame Jože Vombergarja "Vrnitev".

Opozerila. Pavla Pazner (naslov v uredništvu) se zanima za naslov svojega strica Antona Pazler, po domače Anzelnov iz Mlina pri Bledu. Vse, ki ga poznajo, prosimo, da nam sporoče njegov naslov.

Skamperle Franc, roj. 1. 1900 v Dolnji vasi pri Senožečah, naj javi svoj naslov naši upravi. Po njem vprašuje njegova sestra Marija, ki biva sedaj v taborišču v Nemčiji (naslov: Marija Skamperle, Fluechtlingslager Unterjettingen (14) Kreis Boeblingen, Wuertemberg-Baden, USA Zone Germany — Alemania). Prosim vse, ki g. Skamperleta poznajo, da ga o tem obveste. Vsa sporočila pošljite upravi lista.

Staroslovenske naseljence naprošamo za sporočilo o naslovu Jakoba in Štefana Šventner, doma iz kraja Novi Futok pri Novem Sadu. Imenovana dva sta se zadnjič javila leta 1941. Zanju sprašuje družina Ivan in Katarina Bizjak, DP. Camp, Trofaiach, Steiermark, Austria.

San Luis, 27. dec. 48.

Srečno novo leto žele slovenskim emigrantom v Argentini in drugod po svetu.

slov. družine iz San Luisa

Chapad Malal, 29. dec. 48.

Slov. delavska skupina v Chapad Malalu želi vsem sodelavcem pri "Sv. Sl." in vsem slov. beguncem v Argentini srečno novo leto.

S. Carlos, Bariloche, 1. jan. 49.

Vam in Vašim sotrudnikom želim srečno in zadovoljno novo leto. Sporočam Vam, da smo zadovoljni z novim bivališčem. Dobil sem službo v svojem poklicu in tudi stanovanje v hiši. Mesto, kjer se nahajamo, je sicer še majhno, toda kar prijazno. Izgleda pa, da se bo širilo, ker v kraju samem, kakor tudi v okolici precej grade. Podnebje je planinsko, ugodno in zdravo, podobno našemu. Slovenskih naseljenec je še malo, več je Hrvatov, ki so pa tu že po več let. Najmočnejša je pa nemška naselbina. — J. H.

IZ PISMA IZ CANADE

Ko sem opravil s sladkorno peso, sem delal en mesec v narodnem parku Waterton Lake na meji Alberte, British Columbia, Montane in Idaho. V narodnih parkih je prepovedano streljati divjačino, zato prihajajo jeleni, poleti tudi medvedi, v naselja in se sprehajajo med hišami ter brskajo po smeteh. Kar pomladil sem se v prijetnem gorskem zraku. Od decembra delam v rudniku premoga v Lethbridge. To je težko delo, je pa tudi dobro plačano. Navadna plača je po 10 dol. na dan, če človek napravi več, kot je predpisano, dobi toliko več plačanega. Davek je visok na samce, 1 dolar na dan. Stanovanje in hrana v mestu pa staneta 13—25 dolarjev.

Ing. B. ima službo v uradu, ki dela načrte za namakanje zemlje: v rudniku, kjer delam jaz, delata tudi Golob in Lovše. Kuk in Štukelj delata na farmi blizu Ottawe. Senica, Pliberšek, Škof, Koželj in Seljak so v Magnethu, 30 milj južno od Lethbridgea.

Alberta je poljedelska pokrajina. Poleti nudi ogromno dela, pozimi ne potrebuje delavcev, ker ni dela na polju. — Zima tu ni prehuda; en teden v decembru je bil zelo mrzel, sedaj pa veje topel veter od skalnih gora. Južna Alberta je visoka planota 900 m nad morjem. Srečno novo leto želi pisec pisma Koširjevim, Žitniku, Skeletu, dr. Mikoliču, dr. Luskarju in dr. Miheliču.

VENEZUELA

Los Telques, 26. dec. 1948.

V roke mi je prišel Vaš list "Sv. Sl.". Gotovo ga pošiljate sem v Venezuelo. Tukaj nas je le malo Slovencev. Pa še ti smo tako raztreseni, da eden za drugega ne vemo. Zato smo še bolj potrebni dobrega časopisa. Jaz sem sama s štirimi majhnimi otroci od 3 do 12 let. Mož mi je namreč po sedmih mesecih tukajšnjega bivanja umrl še ne star 39 let. Toda upam, da nam bo Bog, kakor dosedaj, pomagal tudi v bodoče. Vas in vse Slovence, posebno novodošle špitalčane pozdravlja — Rozalija Žibert.

FOTOGRAF

Mladega fotografa, ki dobro obvlada fotografski posel, ali spretnega vajenca potrebuje

Foto "SAVA", San Martin 608.

Radi bi poslali zavojе svojim dragim? Pa morda nimate časa, ali ste oddaljeni iz Buenos Airesa?

Obrnite se na:

Posredovalnica "TRIGLAV",
 Calle a Monte, Chingolo 1947.
 Villa Dominico F. C. S. Avellaneda.
 Zahtevajte njen popolen cenik!

Rojakom v Ramos Mejia se priporoča krojaška delavnica

BOGDAN KOSANČIČ

Castelli 371 — Ramos Mejia FCO

Imam na zalogi blaga vseh vrst!

Točna in hitra postrežba — evropski kroji! Izdelujem tudi talarje po meri.

JANKO ARNŠEK, krojač,
 izdeluje sve vrste obleke.

Ob nedeljah ga dobite pred slov. službo božjo v San Martinu, po 11 uri pa na Victor Martinez 50

Vsem rojakom želi srečno novo leto!

FOTOGRAF

LOJZE ERJAVEC
 Alvarado 350 T. E. 658-0827

Ramos Mejia

Se priporoča slov. beguncem

in vošči vsem srečno

NOVO LETO.

"CASA BOYU"

OLAZABAL 2336 (pol kvadre od ogla Cabildo 2300)

Lepa izbira ur, zlatnine, srebrnine in nakita.

Vsa popravila ur in zlatnine najvestneje in točno izvršena.

Odprto vsak dan od 9. do 12.30 in od 14.30 do 20.

Ob sobotah popoldne se slovenske stranke lahko zglase v našem stanovanju, ki je v isti hiši Olazabal 2338, prvo nadstropje štev. 5